

بررسی بیان ژن Survivin و واریانت‌های پیرایشی 2B و ΔEx3 آن به عنوان مارکرهای مولکولی تشخیصی جدید در تومورهای تیروئیدی

سمیه وندقانونی^۱، دکتر محمدعلی حسین پورفیضی^۲، اسماعیل بابایی^۳، دکتر وحید منتظری^۴، دکتر منیره حلیمی^۵

نویسنده‌ی مسئول: تبریز، دانشکده‌ی علوم طبیعی، دانشگاه تبریز، گروه زیست‌شناسی pourfeizi@eastp.ir

دریافت: ۸۷/۴/۲۲ پذیرش: ۸۷/۹/۲۳

چکیده

زمینه و هدف: سرطان تیروئید شایع‌ترین بدخیمی غدد درون‌ریز می‌باشد. به دلیل ناهمگونی بالای ندول‌های توموری و غیرتوموری تیروئید از نظر ویژگی‌های آسیب‌شناسی و فقدان مارکرهای مولکولی مناسب، تلاش‌های گسترده‌ای جهت شناسایی مارکرهای مولکولی برای تشخیص این ضایعات توموری در حال انجام است. *Survivin* جدیدترین عضو خانواده‌ی پروتئین‌های مهارکننده‌ی مرگ برنامه‌ریزی شده سلولی، اخیراً به عنوان یک مارکر مولکولی جدید در سرطان مورد توجه قرار گرفته است. مطالعات، بیان متمایز *Survivin* و واریانت‌های پیرایشی آن را در سلول‌های سرطانی در مقایسه با سلول‌های بالغ نرمال نشان می‌دهند. در این تحقیق بیان ژن *Survivin* و واریانت‌های پیرایشی 2B و ΔEx3 آن به عنوان مارکرهای مولکولی جدید در تومورهای تیروئید مورد بررسی قرار گرفته است.

روش بررسی: ۶۱ نمونه‌ی بافتی تیروئید شامل ۱۴ نمونه‌ی حاشیه‌ی تومور، ۱۱ نمونه‌ی غیرتوموری و ۳۶ نمونه‌ی توموری جمع‌آوری شدند و سطوح بیان ژن *Survivin* و واریانت‌های آن توسط روش *RT-PCR* نیمه‌کمی بررسی شد.

یافته‌ها: میزان بیان *Survivin* در تومورهای تیروئیدی در مقایسه با نمونه‌های حاشیه‌ی تومور و غیرتوموری به طور معنی‌داری افزایش یافت. همچنین گروه توموری نسبت به گروه حاشیه‌ی تومور افزایش معنی‌داری را در شدت بیان واریانت ΔEx3 نشان داد ($P < 0/05$). *mRNA* واریانت 2B نیز در نمونه‌های توموری در مقایسه با نمونه‌های غیرتوموری به میزان کمتری دیده شد.

نتیجه‌گیری: این نتایج بیانگر نقش ژن *Survivin* در ایجاد تومورهای تیروئیدی بوده و برای اولین بار نیز ارتباط بین بیان واریانت ΔEx3 و طبیعت این تومورها را مطرح می‌سازد. بنابراین آشکارسازی بیان *Survivin* و واریانت‌های جدید پیرایشی آن می‌تواند در تشخیص ندول‌های توموری و تفکیک آن از انواع غیرتوموری تیروئید در کنار سایر روش‌های روتین آزمایشگاهی مورد استفاده قرارگیرد.

واژگان کلیدی: *Survivin*، سرطان تیروئید، واریانت‌های پیرایشی، *RT-PCR* نیمه‌کمی

۱- کارشناس ارشد ژنتیک، دانشگاه تبریز

۲- دکترای رادیوبیولوژی، استاد دانشگاه تبریز

۳- دانشجوی دکتری ژنتیک مولکولی، دانشگاه تربیت مدرس

۴- متخصص جراحی توراکیس، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تبریز

۵- متخصص پاتولوژی، دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تبریز